

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

**Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ
ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄**

**Πληροφορίες: Κ. Κλαδισίου
Τηλέφωνο: 2131516789
e-mail: synparoxes@ypakp.gr**

**Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄+ Ε΄**

**Πληροφορίες: Α. Παπανικολοπούλου
Μ. Βογιατζόγλου
Τηλέφωνο: 2131516774 – 6746
e-mail: proasf@ypakp.gr**

ΠΡΟΣ:

**Αθήνα, 3/4/2020
Αριθ. Πρωτ.: Φ.80000/οικ. 14032/571**

**e-ΕΦΚΑ
Α. Γραφείο κ. Διοικητή
Ακαδημίας
102 41 Αθήνα**

**Β. Γενική Διεύθυνση Απονομής Συντάξεων
Πατησίων 12
104 36 Αθήνα**

**Γ. Γενική Διεύθυνση Χορήγησης
Συντάξεων Δημοσίου Τομέα
Κάνιγγος 29
106 82 Αθήνα**

**Δ. Γενική Δ/ση Επικουρικής Ασφάλισης
& Εφάπαξ Παροχών
Φιλελλήνων 13 – 15
105 57 Αθήνα**

ΚΟΙΝ.:

**Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Κάνιγγος 29
106 82 Αθήνα**

ΘΕΜΑ: «Γνωστοποίηση διατάξεων άρθρου 27 του ν. 4670/2020 για την απασχόληση συνταξιούχων γήρατος και παροχή οδηγιών για την εφαρμογή τους».

Με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 αντικαθίσταται το άρθρο 20 του ν.4387/2016 και εισάγεται ένα νέο ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για την απασχόληση συνταξιούχων. Η κοινοποιούμενη διάταξη από την 28.2.2020 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν.4670/2020) αφορά το σύνολο των απασχολούμενων συνταξιούχων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου προβλέπεται μεταβατικό στάδιο ένταξης στη νέα ρύθμιση, προκειμένου για την ομαλή υπαγωγή στο νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Για την εφαρμογή της διάταξης παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες:

Α. Πεδίο Εφαρμογής – Έναρξη εφαρμογής.

Οι διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 εφαρμόζονται **στους συνταξιούχους λόγω γήρατος όλων των ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ φορέων και του δημοσίου**, συμπεριλαμβανομένων και των

προσώπων που λαμβάνουν χορηγία ή βουλευτική σύνταξη, οι οποίοι είτε έχουν αναλάβει εργασία ή ιδιότητα ή δραστηριότητα πριν την 28.2.2020 ή θα αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχόληση μετά την ισχύ του ν. 4670/2020, δηλαδή από 28.2.2020, εφόσον για την εργασία ή την ιδιότητα ή την δραστηριότητα **προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ**, σύμφωνα με τις σχετικές γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις των πρώην φορέων που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ.

Επομένως η κοινοποιούμενη διάταξη και οι προβλεπόμενες από αυτή επιπτώσεις στην κύρια και στην επικουρική σύνταξη γήρατος δεν αφορούν στις περιπτώσεις ανάληψης δραστηριότητας για την οποία **δεν προκύπτει βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων υποχρέωση ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ**, ακόμη και εάν από την ασκούμενη επαγγελματική δραστηριότητα προκύπτει εισόδημα.

Με βάση τα ανωτέρω οι συνταξιούχοι που αναλαμβάνουν εργασία ή δραστηριότητα για την οποία είτε λαμβάνουν αμοιβές (π.χ. έξοδα κίνησης) που δεν υπόκεινται βάσει νόμου σε ασφαλιστικές εισφορές κλάδου κύριας σύνταξης ή λαμβάνουν αποδοχές για τις οποίες από την ισχύουσα νομοθεσία υφίσταται δυνατότητα παραίτησης και παραιτούνται του δικαιώματος εισπραξής τους, δεν εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του άρθρου 27 του ν.4670/2020 περί αναστολής ή περικοπής της σύνταξής τους, κύριας και επικουρικής.

Είναι, επίσης, ευνόητο ότι η καταβαλλόμενη στον απασχολούμενο συνταξιούχο **επικουρική σύνταξη αναστέλλεται ή περικόπτεται μόνο εφόσον προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ** (τ. ΕΤΕΑΕΠ) για την αναληφθείσα εργασία ή ιδιότητα ή δραστηριότητα.

Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 αφορά στη χρονική περίοδο που παρέχεται η αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα, για την οποία προκύπτει η υποχρέωση ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ, και όχι στη χρονική περίοδο καταβολής των σχετικών αμοιβών για την αναληφθείσα δραστηριότητα.

Παράδειγμα 1: Εάν ο συνταξιούχος απασχολήθηκε για το σύνολο του έτους 2020 και στη συνέχεια διέκοψε την απασχόλησή του, όμως η σχετική αμοιβή για την παρασχεθείσα κατά το έτος 2020 εργασία καταβληθεί το έτος 2021, θα θεωρηθεί ότι απασχολήθηκε το έτος 2020 και συνεπώς η σύνταξη αναστέλλεται ή περικόπτεται για το έτος 2020, ενώ για το έτος 2021 η σύνταξη καταβάλλεται χωρίς περιορισμό, δεδομένου ότι έχει διακοπεί η αναληφθείσα δραστηριότητα.

Το νέο καθεστώς απασχόλησης συνταξιούχων αφορά πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται από 28.2.2020 και μετά, ανεξάρτητα εάν η ασκούμενη δραστηριότητα αναλήφθηκε πριν ή μετά την συνταξιοδότησή τους (σχετική η αριθ. 531/2008 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους), καθώς και πρόσωπα που έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, με βάση το προγενέστερο του ν. 4670/2020 νομοθετικό πλαίσιο, και αναλαμβάνουν την ασκούμενη δραστηριότητα μετά την 28.2.2020.

Προκειμένου για τους συνταξιούχους, οι οποίοι είχαν αναλάβει εργασία πριν την 13.5.2016 και δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 και βάσει του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου εξαιρούνταν από τις επιπτώσεις της απασχόλησης τους αυτής, με βάση ειδικές διατάξεις, και οι οποίοι συνεχίζουν την εργασία τους και μετά την 28.2.2020 (έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου άρθρου), δίδεται μεταβατική περίοδος ενός έτους για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του άρθρου 27. Συγκεκριμένα, θα συνεχίζουν να εξαιρούνται έως και την 28.2.2021. Οι συνταξιούχοι αυτοί, εφόσον συνεχίζουν την απασχόληση τους αυτή, θα υπαχθούν στο ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 από την 1.3.2021.

Παράδειγμα 2: Συνταξιούχος του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου που παρέχει εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Εκπαίδευση και ο οποίος είχε εξαιρεθεί από την προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, εφόσον συνεχίζει και μετά την 28.2.2020 να απασχολείται με το ίδιο έργο, θα ενταχθεί στην κοινοποιούμενη διάταξη από 1.3.2021.

Από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 27 εξαιρούνται οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν αυτοτελή σύνταξη από τον e-ΕΦΚΑ είτε αναλογική σύνταξη, με βάση τις διατάξεις περί συνυπολογισμού περιόδων ασφάλισης, των ΕΚ 883/04 και του Εφαρμοστικού του 987/09, **οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία σε άλλο κράτος – μέλος της ΕΕ. Και τούτο γιατί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27, προϋπόθεση για την επιβολή των προβλεπόμενων από την ίδια τη διάταξη περιορισμών είναι η ανάληψη εργασίας ασφαλιστέας στον e-ΕΦΚΑ.**

Αντίθετα οι ρυθμίσεις του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 εφαρμόζονται στην περίπτωση συνταξιούχου του e-ΕΦΚΑ ο οποίος από 28.2.2020 και εφεξής εργάζεται ως μισθωτός ή αυτοαπασχολείται ή σε χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε χώρα με την οποία δεν έχει συναφθεί διμερής σύμβαση κοινωνικής ασφάλειας. Και τούτο γιατί εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 2335/1995 οι οποίες ορίζουν ότι κατά την εφαρμογή των διατάξεων περί μειώσεως, αναστολής, διακοπής, θεμελιώσεως και υπολογισμού των πάσης φύσεως παροχών κοινωνικής ασφάλισης, λόγω σφευγής τους με άλλες κοινωνικοασφαλιστικές παροχές ή με κάθε είδους εισοδήματα ή λόγω παροχής εργασίας, λαμβάνονται υπόψη και οι παροχές που χορηγούνται βάσει νομοθεσίας ξένων κρατών, τα εισοδήματα που αποκτώνται στην αλλοδαπή, καθώς και η παρεχόμενη εργασία στο εξωτερικό.

Επισημαίνεται τέλος ότι, όσον αφορά στους απασχολούμενους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας/ανικανότητας, δεν έχουν εφαρμογή οι κοινοποιούμενες διατάξεις, αλλά εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας κάθε ενταχθέντος στον e-ΕΦΚΑ φορέα (παρ. 2 του άρθρου 27).

B. Περικοπή – Αναστολή Σύνταξης

B1. Απασχολούμενοι στον ιδιωτικό τομέα

Σύμφωνα με την παρ. 1α του άρθρου 27 του ν. 4670/2020, σε περίπτωση που, με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει απασχόληση συνταξιούχου, το ποσό της ακαθάριστης σύνταξης, ή συντάξεων σε περίπτωση συρροής, κύριας και επικουρικής, καταβάλλεται μειωμένο κατά 30% για όσο χρονικό διάστημα ο συνταξιούχος απασχολείται και έχει υποχρέωση ασφάλισης στους Κλάδους Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ.

Ως εκ τούτου, το ποσό της σύνταξης που λαμβάνει ο συνταξιούχος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27, καταβάλλεται μειωμένο κατά 30% για όλο το χρονικό διάστημα για το οποίο προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης.

Παράδειγμα 3: Συνταξιούχος του e-ΕΦΚΑ λαμβάνει κύρια σύνταξη ύψους €800,00 και επικουρική σύνταξη ύψους €100,00, και αναλαμβάνει εργασία στον ιδιωτικό τομέα, είτε με πλήρη απασχόληση (25 ημέρες ασφάλισης), είτε με μερική (ανεξαρτήτως τις ώρες ή ημέρες απασχόλησης). Ο εν λόγω συνταξιούχος θα λάβει μειωμένη κύρια και επικουρική σύνταξη κατά 30%, δηλαδή η μηνιαία κύρια σύνταξη θα ανέρχεται σε €560,00 [(€800,00 – (30% x €800,00)] και η μηνιαία επικουρική σύνταξη θα ανέρχεται σε €70,00 [€100,00 – (30% x €100,00)].

Για τους συνταξιούχους, οι οποίοι είχαν αναλάβει εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ πριν την 28.2.2020 η οποία

συνεχίζεται χωρίς διακοπή, και για τους οποίους προβλεπόταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, η κατά 30% περικοπή των κύριων και επικουρικών συντάξεων, με βάση τις διατάξεις του κοινοποιούμενου άρθρου, αρχίζει από την 1.3.2021.

B2. Απασχολούμενοι σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης

Στις περιπτώσεις που ο συνταξιούχος έχει αναλάβει ή αναλαμβάνει εργασία ή αποκτήσει δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014, η πλήρης αναστολή των κύριων και επικουρικών συντάξεων χωρεί μέχρι την 28.2.2021 για όσους δεν έχουν συμπληρώσει μέχρι την ημερομηνία αυτή το 61^ο έτος της ηλικίας τους, και από 1.3.2022 για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας.

Μετά τη συμπλήρωση του 61^{ου} έτους ή του 62^{ου} από 1.3.2022 και εφεξής σταματά η πλήρης αναστολή και οι συνταξιούχοι της κατηγορίας αυτής θα έχουν την κατά 30% μείωση της κύριας και της επικουρικής σύνταξης τους σύμφωνα με τις γενικές προβλέψεις των κοινοποιούμενων διατάξεων.

Παράδειγμα 4: Συνταξιούχος του e-ΕΦΚΑ, με κύρια σύνταξη ύψους €800,00 και επικουρική σύνταξη ύψους €100,00, παρέχει υπηρεσίες σε ΝΠΔΔ, που είναι φορέας της Γενικής Κυβέρνησης και οποίος συμπληρώνει το 61^ο έτος της ηλικίας του την 10. 2.2021. Μέχρι την συμπλήρωση του 61^{ου} δηλαδή έως και την 10.2.2021 έχει πλήρη αναστολή της σύνταξης και από 11.2.2021 και εφεξής θα υπόκειται στη μείωση που ισχύει για τους λοιπούς συνταξιούχους και επομένως θα λαμβάνει μηνιαία κύρια σύνταξη που ανέρχεται σε €560,00 [(€800,00 – (30% x €800,00)] και επικουρική σύνταξη που ανέρχεται σε €70,00 [(€100,00 – (30% x €100,00)].

Παράδειγμα 5: Συνταξιούχος του e-ΕΦΚΑ, με κύρια σύνταξη ύψους €1000,00 και επικουρική σύνταξη ύψους €100,00, παρέχει υπηρεσίες σε ΝΠΔΔ που είναι φορέας της Γενικής Κυβέρνησης και συμπληρώνει το 61^ο έτος από 1.3.2021 μέχρι και 28.2.2022. Η πλήρης αναστολή καταβολής της κύριας και επικουρικής σύνταξης του υφίσταται μέχρι την ημερομηνία που συμπληρώνει ημερολογιακά το 61^ο έτος και στη συνέχεια μειώνεται κατά 30% η κύρια και επικουρική του σύνταξη.

Παράδειγμα 6: Συνταξιούχος του e-ΕΦΚΑ, με κύρια σύνταξη ύψους €1000,00 και επικουρική σύνταξη, ύψους €100,00, παρέχει υπηρεσίες σε ΝΠΔΔ που είναι φορέας της Γενικής Κυβέρνησης και συμπληρώνει το 62^ο έτος την 31.5.2022. Μέχρι την ημερομηνία αυτή δηλαδή μέχρι να συμπληρώσει ημερολογιακά το 62^ο έτος έχει πλήρη αναστολή της κύριας και επικουρικής σύνταξης. Από 1.6.2022 στον εν λόγω συνταξιούχο η κύρια και επικουρική σύνταξη μειώνεται κατά 30%.

Ως προς το ποσό της σύνταξης επί του οποίου διενεργείται η μείωση του 30% επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 1β του άρθρου 27, το ποσό που υπόκειται στη μείωση είναι η ακαθάριστη σύνταξη ή συντάξεις (επί συρροής συντάξεων), στην οποία δεν συμπεριλαμβάνονται το εξωιδρυματικό επίδομα των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68) όπως ισχύει, και το επίδομα ανικανότητας των διατάξεων του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210) (άρθ.1β).

Επισημαίνεται ότι η μείωση της σύνταξης κατά 30%, εφαρμόζεται ανεξαρτήτως του εάν ο συνταξιούχος παρέχει εργασία με μειωμένο ωράριο ή με μειωμένη απασχόληση, δηλαδή δεν υφίσταται η δυνατότητα αναλογικής περικοπής της σύνταξης του βάσει των ημερών απασχόλησής του ανά μήνα.

Γ. Καταβολή ασφαλιστικών εισφορών

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 27, κατά το χρόνο απασχόλησης του συνταξιούχου καταβάλλονται, ανάλογα με την αναληφθείσα απασχόληση, δηλαδή τη μισθωτή απασχόληση ή την αυτοαπασχόληση ή την άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος ή την άσκηση δραστηριότητας ασφαλιστέας στον ΟΓΑ, οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38, 39 και 40 του ν.4387/2016 όπως ισχύουν με τις διατάξεις του ν.4670/2020. Επομένως, ο συνταξιούχος καταβάλλει τις προβλεπόμενες κατά περίπτωση ασφαλιστικές εισφορές κύριας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας (όπου οι τελευταίες προβλέπονται), καθώς επίσης και όποιες εισφορές ο e-ΕΦΚΑ συνεισπράττει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις.

Όσον αφορά στην εισφορά ασθένειας επισημαίνεται ότι ο απασχολούμενος συνταξιούχος υποχρεούται στην καταβολή εισφοράς για ασθένεια επί του μισθού ή του/των ημερομισθίου/ων ή επί της ασφαλιστικής κατηγορίας του άρθρου 37 του ν. 4670/2020, αλλά γίνεται και παρακράτηση εισφοράς ασθένειας επί της σύνταξης σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4387/2016, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 39 του ν.4670/2020.

Η προβλεπόμενη εισφορά ασθένειας επί της σύνταξης, βάσει των ανωτέρω διατάξεων, σε περίπτωση περικοπής της σύνταξης υπολογίζεται επί του ποσού της σύνταξης που καταβάλλεται μετά την περικοπή της κύριας και επικουρικής σύνταξης. Σε περίπτωση που προκύπτει πλήρης αναστολή της σύνταξης, εξυπακούεται ότι ο απασχολούμενος συνταξιούχος δεν υποχρεούται στην καταβολή εισφοράς επί της ανασταλείσας σύνταξης.

Οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι που υπάγονται για παροχή υγειονομικής περίθαλψης εκτός ΕΟΠΥΥ, λόγω της απασχόλησης ή της σύνταξης, δεν καταβάλλουν διπλή εισφορά συνταξιούχου και απασχολούμενου, αλλά εξακολουθούν να ισχύουν τα προβλεπόμενα από τους κανονισμούς των φορέων ασθένειας που έχουν διατηρήσει την αυτοτέλειά τους.

Από την καταβολή εισφορών και συγκεκριμένα από την εισφορά υπέρ e-ΕΦΚΑ- ΟΓΑ εξαιρούνται σύμφωνα με τη ρητή πρόβλεψη της παρ. 3α μόνο οι συνταξιούχοι του πρώην ΟΓΑ οι οποίοι ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 3β, οι συνταξιούχοι των λοιπών - πλην ΟΓΑ - ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ φορέων κύριας ασφάλισης και του Δημοσίου, που είχαν αναλάβει ή αναλαμβάνουν από 28.2.2020 δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ, καταβάλλουν κανονικά την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν.4387/2016, όπως έχει αντικατασταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν.4670/2020, ασφαλιστική εισφορά.

Σημειώνουμε ότι οι διατάξεις του άρθρου 63 του ν.2676/1999, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 3863/2010, που προβλέπουν την καταβολή προσαυξημένων κατά 50% ασφαλιστικών εισφορών σε περίπτωση συνταξιούχων λόγω γήρατος που αναλαμβάνουν δραστηριότητα για την οποία προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον πρώην ΟΑΕΕ και στο πρώην ΕΤΑΑ, δεν έχουν εφαρμογή μετά την ισχύ των κοινοποιούμενων διατάξεων.

Δ. Αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης

Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιείται από τους απασχολούμενους συνταξιούχους μπορεί να αξιοποιηθεί για καταβολή επιπλέον ποσού στην κύρια και την επικουρική σύνταξη, τόσο στις περιπτώσεις που γίνεται περικοπή όσο και στις περιπτώσεις που γίνεται αναστολή της σύνταξης.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 5, ο απασχολούμενος συνταξιούχος, μετά τη διακοπή της αναληφθείσας εργασίας ή αυτοαπασχόλησης, δύναται, κατόπιν αιτήσεώς του, να λαμβάνει επιπλέον ποσό στην κύρια και την επικουρική του σύνταξη ως εξής:

α) Για την κύρια σύνταξη χορηγείται ποσό το οποίο προκύπτει με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 24 (τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 4387/2016) και 28 (αντικατάσταση του άρθρου 28 του ν. 4387/2016) του ν. 4670/2020 **και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου.**

β) Για την επικουρική σύνταξη χορηγείται ποσό, που προκύπτει με βάση τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης, σύμφωνα με το άρθρο 96 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 44 του ν. 4670/2020, **και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση.**

Σημειώνεται ότι ο ανωτέρω τρόπος αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης στη χορηγούμενη σύνταξη εφαρμόζεται και σε όλες τις περιπτώσεις απασχολούμενων συνταξιούχων, οι οποίοι είχαν λάβει σύνταξη με βάση το προγενέστερο του ν. 4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο και συνέχισαν να απασχολούνται χωρίς διακοπή και μετά την 12.5.2016 και συνεχίζουν και μετά την 28.2.2020 την απασχόλησή τους, με την προϋπόθεση ότι από τις προϊσχύουσες διατάξεις προβλεπόταν αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης (παρ. 6).

Παράδειγμα 7: Συνταξιούχος του ευρύτερου δημόσιου τομέα του ν. 1256/1982, που συνταξιοδοτήθηκε το 2015 και συνέχισε απασχολούμενος σε θέση του δημόσιου τομέα και ο οποίος δεν προέβη σε αναστολή καταβολής της σύνταξης του. Ο ανωτέρω, εφόσον είχε αναλάβει εργασία πριν την 13.5.2016 συνέχιζε να εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 8 παρ.14 του ν. 2592/1998 και του άρθρου 6 του ν. 1379/1983 και μετά την έναρξη ισχύος του άρθρου 20 του ν. 4387/2016. Ο ανωτέρω δεν μπορεί να αξιοποιήσει καθόλου το χρόνο απασχόλησής του εφόσον δεν είχε προβεί στην αναστολή της σύνταξης του. Ο ανωτέρω, ο οποίος θα ενταχθεί στις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 από 1.3.2021 – εφόσον συνεχίζει την ίδια απασχόληση - θα αξιοποιήσει μόνο το χρόνο ασφάλισής του από 1.3.2021 και εφεξής υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτουν οι κοινοποιούμενες διατάξεις.

Ε. Δήλωση ανάληψης απασχόλησης

Από την παρ.7 του άρθρου 27 προβλέπεται υποχρέωση των συνταξιούχων που αναλαμβάνουν εργασία για γνωστοποίηση της εργασίας ή της αυτοαπασχόλησης. Συγκεκριμένα, οι συνταξιούχοι πριν την ανάληψη της μισθωτής εργασίας ή της αυτοαπασχόλησης ή της άσκησης του ελεύθερου επαγγέλματος ή της δραστηριότητας της ασφαλιστέας στον πρώην ΟΓΑ υποχρεούνται στην υποβολή σχετικής δήλωσης στις καθ' ύλην αρμόδιες για την κύρια και την επικουρική σύνταξη Υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί η σχετική δήλωση, καθιερώνεται αυστηρό πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί σε 12 μηνιαίες κύριες και επικουρικές συντάξεις. Το ποσό αυτό καταλογίζεται σε κάθε περίπτωση μη δήλωσης της απασχόλησης εκ μέρους του συνταξιούχου.

Το οφειλόμενο ποσό μπορεί να παρακρατείται από τις καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις σε περίπτωση που προκύπτει περικοπή των συντάξεων, καθώς και από τις μελλοντικές συντάξεις, μέχρι το 1/4 του ποσού της μηνιαίας κύριας σύνταξης, έως την εξόφληση της οφειλής. Το ποσό της οφειλής για την επικουρική σύνταξη δύναται να αποπληρωθεί με συμψηφισμό με τις δικαιούμενες από τον e-ΕΦΚΑ (τ. ΕΤΕΑΕΠ) επικουρικές συντάξεις και εφάπαξ παροχή, σύμφωνα με το άρθρο 46 του ν. 4670/2020.

Διαφορετικά, το ποσό της οφειλής εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

ΣΤ. Πρόσωπα που εξαιρούνται από τη μείωση του ποσού της σύνταξης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 27 εξαιρούνται οι παρακάτω οριζόμενες κατηγορίες:

1. οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ, οι οποίοι ασκούν απασχόληση υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.
2. Οι ψυχικά ασθενείς του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 για τους οποίους η ανάληψη μισθωτής εργασίας ή αυτοαπασχόλησης ενδείκνυται για λόγους ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των διατάξεων του άρθρου 23 ν. 4488/2017.
3. Όσοι συνταξιοδοτούνται από τους λοιπούς- πλην δημοσίου -ενταχθέντες στον e-ΕΦΚΑ φορείς ως πάσχοντες από παρα-τετραπληγία καθώς και από τις λοιπές παθήσεις βάσει του ν. 612/1977 και των διατάξεων που παραπέμπουν σ' αυτόν.
4. Οι πολιτικοί και στρατιωτικοί συνταξιούχοι του δημοσίου που λαμβάνουν σύνταξη ως πάσχοντες από παρα-τετραπληγία και και τις λοιπές παθήσεις που αναφέρονται στο τέταρτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 1 και του άρθρου 26 του πδ 169/2007.
5. Όσοι λαμβάνουν το εξωϊδρυματικό επίδομα του ν. 1140/1981 ή το αντίστοιχο επίδομα του άρθρου 54 του πδ 169/2007
6. Οι πολύτεκνοι, των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.
7. Τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016, ήτοι οι παθόντες από βίαιο συμβάν, τα θύματα τρομοκρατικών ενεργειών βάσει των ν. 1897/1990 (Α' 120) και 1977/1991 (Α' 185), όσοι δικαιούνται πολεμική σύνταξη ή σύνταξη αναπήρου οπλίτη ειρηνικής περιόδου ή σύνταξη Εθνικής Αντίστασης ΟΓΑ ή ανασφάλιστου Αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 168/2007 (Α' 209), του π.δ. 169/2007 (Α' 210) και των άρθρων 22 και 27 του ν. 1813/1988 (Α'243), οι λογοτέχνες – καλλιτέχνες που δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3075/2002 (Α' 297), τα πρόσωπα που λαμβάνουν προσωπική σύνταξη, καθώς και όσοι λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή λόγω θανάτου που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας και ένεκα ταύτης, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 169/2007 σε συνδυασμό και με αυτές του π.δ. 168/2007.

Τέλος, επισημαίνεται ότι με τις διατάξεις της παρ. 8 προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για τον καθορισμό των προϋποθέσεων, των όρων, της διαδικασίας διασταύρωσης και ελέγχου στοιχείων για τους απασχολούμενους συνταξιούχους, καθώς και κάθε άλλου θέματος αναγκαίου για την εφαρμογή της κοινοποιούμενης διάταξης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1B, που προστέθηκε στο άρθρο 1 του ν. 4387/2016 με το άρθρο 21 του ν. 4670/2016, όλες οι Υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται από τον ν. 4670/2020 εκδίδονται ύστερα από γνώμη του ΔΣ του e-ΕΦΚΑ. Το ΔΣ υποχρεούται εντός 30 ημερών από τη λήψη του εγγράφου να υποβάλλει σχετική γνώμη.

Με βάση τα ανωτέρω παρακαλούνται οι αποδέκτες της παρούσας Εγκυκλίου όπως, εντός της ανωτέρω προθεσμίας που τίθεται από τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4670/2020, αποστείλουν τα θέματα που κρίνεται ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στην προβλεπόμενη εκ του νόμου Υπουργική Απόφαση.

Παρακαλούμε για την κατά το δυνατό άμεση ενημέρωση των Υπηρεσιών σας και την πιστή εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέως Κ.Α.
3. Γραφείο Ειδικής Γραμματέως
4. Γραφείο Γενικής Δ/ντριας Κ.Α.
5. Όλες τις Δ/νσεις της Γ.Γ.Κ.Α.
6. Δ/ση Παροχών Κύριας Σύνταξης (Δ17)
Όλα τα Τμήματα
7. Όλες οι Δ/νσεις του Υπουργείου

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ